PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 46 Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, poniedziałek 25 lutego 1929 r.

Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE.

POLSKA A Z. S. R. R.

Izwiestja 17.II donoszą, iż w centralnym domu armji czerwonej w Moskwie odbyła się uroczysta akademja z okazji 10-lecia istnienia polskiej partji komunistycznej, zwołana przez polską sekcję C. K. i komitet moskiewski sow. partji komunistycznej. Komunista polski Karski wygłosił odczyt „o 10 latach walki komunistów polskich“, następnie przemawiał Feliks Kon. W imieniu międzynarodówki komunistycznej polską partję powitał Bela Kun, w imieniu międzynarodówki komunistycznej młodzieży przemawiał Lover; następnie przemawiali delegaci polskiego ZMK, fabryki im. Łańcuckiego w Moskwie i oddziału pionerów polskiego klubu komunistycznego im. Marchlewskiego. Zebrani powzięli uchwałę, w której powitali polską partję komunistyczną, walczącą bohatersko przeciwko burżuazji za dyktaturę proletarjatu. Uchwała podkreśla nadzieję zebranych, iż polska partja komunistyczna, która jest jedną z najlepszych sekcyj międzynarodówki komunistycznej, doprowadzi swoją walkę do zwycięskiego końca.

Izwiestja 20.II w depeszy z Warszawy (Bratina) oświadczają, iż prasa polska pomija zupełnie milczeniem protokół moskiewski. Opinja polska nie jest informowana o stosunku kierowniczych kół polskich do protokółu i na tle braku odpowiedniej informacji rozwija się sceptyczne ustosunkowanie się do protokółu. Naczelnik wydziału wschodniego M. S. Z. p. Holówko wygłosił odczyt o protokóle dla dziennikarzy, lecz sprawozdanie z tego odczytu nie ukazało się w prasie polskiej. Wpływowe koła polskie tłumaczą brak zainteresowania się protokółem tem, iż uwaga opinji pochłonięta jest polityką wewnętrzną, lecz prawdopodobnie powody milczenia prasy polskiej sięgają głębiej i polegają na obawie wykorzystania protokółu przez ZSRR dla propagandy rozbrojenia.

SYTUACJA POLITYCZNA W POLSCE.

Prawda 15.II w art. (Leńskiego) p. n. „Polska partja komunistyczna przed nowemi zadaniami“, donosi, iż w styczniu r. b. odbyły się obrady plenum C. K. polskiej partji komunistycznej. Obrady te miały wyjątkowe znaczenie dla partji. Rozstrzygnęły one kwestję stosunku partji do sytuacji w Polsce i ustaliły podstawy taktyki partyjnej na najbliższą przyszłość. W swych uchwałach C. K. partji podkreślił zbliżanie się kryzysu w polskim ustroju kapitalistycznym oraz specjalnie w przemyśle polskim. Wzrost bezrobocia, ujemny bilans handlowy, nadmierne opodatkowanie ludności, eksploatacyjna polityka przemysłowców i właścicieli ziemskich sprzyjają rozwojowi nastrojów rewolucyjnych wśród proletarjatu i włościaństwa polskiego. Rozwój stabilizacji kapitalistycznej w Polsce tamowany jest przez akcję proletarjatu. Strajki w przemyśle i rolnictwie dowodzą, iż proletarjat polski rozpoczął kontr-ofenzywę przeciwko burżuazji i ustrojowi faszystowskiemu. Plenum C. K. poddało analizie powody rozłamu w PPS, uznając rozłam ten za najważniejsze wydarzenie w życiu politycznem w Polsce w okresie ostatnich kilku miesięcy. Rozłam ten jest dowodem centralizacji sił faszyzmu polskiego dla walki z ruchem rewolucyjnym w Polsce i dla przygotowania wojny przeciwko ZSRR. Plenum odrzuciło, jako niebezpieczną iluzję, wiarę pewnych kół proletarjatu polskiego w rewolucyjność ideologji PPS, stwierdzając, iż zarówno frakcja rewolucyjna PPS jak i większość PPS stanowią ekspozytury faszyzmu polskiego i oświadczają, iż jedyną ideologją rewolucyjną w Polsce jest ideologja komunistyczna. Plenum uznało konieczność tworzenia nowych związków zawodowych i samodzielnej akcji strajkowej komunistów polskich, zwróciło uwagę na pracę wśród chłopów oraz na konieczność połączenia całokształtu akcji polskiej partji komunistycznej z propagandą przeciwko niebezpieczeństwu wojny.

Wieczerniaja Moskwa 16.II ogłasza sprawozdanie z deklaracyj posłów białoruskich w Sejmie p. t. „Polskie kaźnie w kolonji białoruskiej“, oświadczając, iż Polska przeszła od ucisku politycznego ku gospodarczemu gnębieniu mniejszości białoruskiej.

Prawda 13.II donosi o prześladowaniu Ukraińców w Polsce, podając wiadomości o aresztowaniach

w Drohobyczu i w powiecie Kobryńskim oraz o procesie 23 Ukraińców we Lwowie.

Prawda 13.II, donosząc o uchwaleniu budżetu w Sejmie, zarzuca lewicy sejmowej tchórzostwo.

Siegodnia 23.II omawia w korespondencji z Warszawy (Dobrotina) akcję międzynarodówki komunistycznej na polskim terenie dowodząc, iż komuniści polscy, białoruscy i ukraińscy cieszą się obecnie również z czynnego poparcia tej międzynarodówki.

PAŃSTWA BAŁTYCKIE A ZSRR.

Siegodnia Wieczerom 21.II donosi, iż łotewska delegacja kolejowa pod przewodnictwem Bekmana przybyła do Moskwy w celu omówienia szeregu kwestyj technicznych w zakresie komunikacji kolejowej pomiędzy Łotwą a ZSRR.

Siegodnia 23.II podaje, iż rząd ZSRR zażądał odwołania łotewskiego attaché handlowego w Moskwie Blumentala, któremu zarzucane są nielegalne tranzakcje walutowe.

Siegodnia 23.II donosi o odwołaniu attaché wojskowego ZSRR w Tallinie Woronkowa. Następcą jego będzie absolwent sowieckiej akademji wojskowej w Moskwie Chworoszyłow.

FRANCJA A Z. S. R. R.

Prawda 15.II, omawiając utworzenie angielsko-rosyjskiego komitetu w Londynie i zamierzony wyjazd delegacji przemysłu angielskiego do ZSRR, wzywa przemysł francuski do naśladowania tego przykładu i do zapomnienia o prawach byłych właścicieli francuskiego przemysłu w Rosji.

NORWEGJA A Z. S. R. R.

Wieczerniaja Moskwa 16.II ogłasza wywiad z posłem norweskim w Moskwie Urbi z okazji piątej rocznicy nawiązania stosunków dyplomatycznych i zawarcia traktatu handlowego między Norwegją a ZSRR. Urbi podkreślił, iż zawarcie tego traktatu było skutkiem uznania rządu sowieckiego de facto, które nastąpiło w 1921 roku. Od chwili zawarcia traktatu handlowego rozwijały się stosunki między Norwegją a ZSRR pomyślnie, Norwegja, która od wieków utrzymywała dobre sąsiedzkie stosunki ze swym potężnym sąsiadem wschodnim zamierza nadal te stosunki rozwijać i wzmacniać.

SPRAWY WEWNĘTRZNE

ŻYCIE PARTYJNE.

Raboczaja Moskwa 17.II omawia w art. wst. stosunek partji do opozycji prawicowej. Dążenia do zrewidowania polityki partyjnej były w swoim czasie potępione przez partję, która dowiodła, iż poglądy „prawicowego odchylenia“ prowadzą do osłabienia dyktatury i wskrzeszenia kapitalizmu. Spodziewano się, iż stwierdzenie tych okoliczności przez partję wstrzyma opozycjonistów prawicowych od dalszej błędnej akcji, należy jednak stwierdzić, iż polityka partji spotyka się nadal z krytyką ze strony opozycjonistów prawicowych. Liczne okoliczności z przebiegu wyborów do sowietu i do biur partyjnych świadczą o spotęgowaniu się akcji prawicowców, którzy krytykują partyjną politykę gospodarczą i zarzucają władzom partyjnym sprzeniewierzenie się zasadom Lenina, który dążył do sojuszu proletarjatu ze średniozamożnem włościaństwem. Cytując oderwane zdania z dzieł Lenina, opozycjoniści prawicowi przerabiają na własną modłę poglądy wielkiego wodza i usiłują przemycić w jego imieniu własne błędne poglądy. Zwolennicy prawicowego odchylenia krytykują również politykę międzynarodówki komunistycznej i bronią wykluczonych z międzynarodówki opozycjonistów niemieckich Brandlera i Talhejmera. Pod pretekstem obrony t. zw. demokracji partyjnej prowadzona jest oszczercza kampanja przeciwko władzom partji, deklaracje prawicowców przypominają ulotki trockistów z 1923 roku. Świadczy to, iż „prawicowe odchylenie“ przechodzi przez nowy okres, zaczyna stwarzać własną frakcję, która powinna być bezwzględnie zwalczana przez większość partyjną.

SPRAWY NARODOWOŚCIOWE.

Orka 16.II donosi, że komisarjat oświaty BSRR uchwalił zorganizować polski państwowy teatr wędrowny.

Orka 16.II ogłasza sprawozdanie C. K. KPBB. W zakresie polityki narodowościowej sprawozdanie zaleca walkę z szowinizmem, nacjonal-demokratyzmem i antysemityzmem, stwierdzając wzrost szowinizmu rosyjskiego i białoruskiego wśród inteligencji, szczególnie zaś wzrost antysemityzmu we wszystkich warstwach ludności BSRR. C. K. zaleca wzmocnienie tempa białorusinizacji oraz całkowite zabezpieczenie kulturalnych i gospodarczych praw wszystkich mniejszości narodowych w ZSRR.

NOTATKI I INFORMACJE

RÓŻNE.

Wozrozdżenje 12.II donosi, że w. ks. Cyryl Włodzimierzowicz miał wziąć udział w naradach rosyjskiej sekcji francuskiego komitetu wschodniego w Paryżu, i oświadczyć miał na posiedzeniu tego komitetu, iż uznaje prawo Ukrainy, Gruzji, Armenji, Azerbejdżanu i północnego Kaukazu do niepodległości. Pismo żąda od pretendenta wyjaśnień, zarzucając mu zgodę na rozbiór Rosji.

ARTYKUŁY NIEUWZGLĘDNIONE.

Wolna 7.II. „Niepodległa“ Polska — narzędziem kapitalistów.

Siegodnia 13.II. Podpisanie traktatów z Polską. — Szczegóły podpisania protokółu litwinowskiego.

Zakł. Gr. Prac. Dr., S. z o. o., Nowy Świat 54, tel. 15-56 i 242-40.

Drukowane na prawach rękopisu.